

Dosarul nr. 3ra-346/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: A. Braga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Firma Comercială de Producție „Pegas” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea facturii,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și a fost menținută hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 2 noiembrie 2017 FCP „Pegas” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea facturii.

În motivarea acțiunii a indicat că la 19 septembrie 2017 SRL „Pegas” a recepționat factura fiscală din 30 august 2017 emisă de către SA „Apă-Canal Chișinău” privind achitarea sumei de 85 973, 26 de lei cu titlu de tarife diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate.

A considerat că factura menționată este neîntemeiată și contrară legislației în vigoare.

Astfel, a relatat că în pct. 2 al facturii, pârâțul eronat face referire la contractul nr.266433/33 semnat între SA „Apă-Canal Chișinău” și SRL „Pegas”, deoarece un asemenea contract cu privire la recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majore de poluanți, nu a fost semnat.

A declarat că între părți există doar un singur contract privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majore de poluanți - nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010, în care la concret este indicată modalitatea de calcul și condițiile de plată privind recepționarea și epurarea apelor uzate.

Prin scrisoarea nr.1200/3821 din 23 martie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a anunțat rezilierea unilaterală a contractului de recepționare și preepurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010 și totodată, a anunțat public demararea discuțiilor privind semnarea noilor contracte,

cu stabilirea unei noi metodologii de calcul a tarifelor pentru serviciul de evacuare a apelor reziduale în sistemul de canalizare.

În opinia reclamantului, factura fiscală emisă de SA „Apă-Canal Chișinău” contravine prevederilor Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, care reglementează relația operator-consumator în exclusivitate în bază de contract, astfel că furnizorul de servicii în mod obligatoriu urma să semneze cu consumatorul SRL „Pegas” un nou contract privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, în care să se stabilească bilateral plata pentru preepurarea apelor uzate.

A mai menționat că în conținutul pct. 4.1 al contractului nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010, este stabilită modalitatea de calcul pentru recepționarea și epurarea apelor uzate deversate de la client cu concentrații majorate ale poluanților, cu coeficientul 0,5 la tarif și anume în baza acestui contract SA „Apă-Canal Chișinău” își asumă obligația de a recepționa și epura apele uzate deversate de agent lunar prin intermediul evacuatoarelor la coeficientul strict stabilit de 0,5 la tarif.

În această privință, a relevat că obligația de a recepționa și epura apele uzate în practică la coeficientul stabilit în contract, la moment nu este executată și este încălcată de către pârât, fapt care generează o apreciere eronată a situației real existente pe acest caz în facturarea unor sume nereale de plată pentru servicii.

La fel, a susținut că prelevarea probelor de apă uzată urmează să aibă loc numai în prezența reprezentantului legal al agentului economic cu efectuarea analizelor de laborator la un centru de expertiză independent licențiat, în afara sediului SA „Apă-Canal Chișinău”.

Cu referire la prevederile art. 666 și art. 668 Cod civil, a specificat că până la solicitarea sumei din factura fiscală AAB nr. 9094568 din 30 august 2017, se impunea obligatoriu semnarea unui nou contract privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majore de poluanți, unde să fie indicată noua metodologie de calcul a tarifelor pentru serviciul de evacuare a apelor reziduale în sistemul de canalizare.

Reclamantul a considerat că SA „Apă-Canal Chișinău” a aplicat selectiv noua metodologie de calcul a tarifelor pentru serviciul de evacuare a apelor reziduale din sistemul de canalizare, doar față de aproximativ 100 de agenți economici din totalul de 10400 deserviți, iar prin acest fapt, au fost încălcate prevederile art.8 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121 din 25 mai 2012.

Cu privire la tarifele în vigoare pentru serviciul de evacuare a apelor uzate, a indicat că în corespundere cu art. 35 alin. (2) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, tariful pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate se calculează în conformitate cu metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, elaborată și aprobată prin hotărârea nr. 741 din 18 decembrie 2014 a Consiliului de Administrare ANRE.

A enunțat că agenții economici care evacuează ape uzate cu depășirea normativelor stabilite, achită serviciile de canalizare după un tarif diferențiat calculat proporțional depășirii indicilor de poluare conform prevederilor art. 22 alin. (18) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013.

În acest context, a menționat că între SA „Apă-Canal Chișinău” și SRL „Pegas” a fost semnat contractul nr.20-13/15703 din 25 februarie 2010 privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, iar o modificare a acestor coeficienți prin prisma legislației în vigoare ar însemna pregătirea și semnarea unui nou contract între ambele părți litigioase, în caz contrar coeficienții de plată la recepționarea și epurarea apelor uzate urmează să fie calculați în conformitate cu contractul părților.

Prin urmare, a opinat că SA „Apă-Canal Chișinău” emite facturi fiscale privind achitarea tarifelor diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate neavând niciun suport juridic, având în vedere că la baza relațiilor dintre părți trebuie să existe un contract, în temeiul căruia să fie emisă factura fiscală pentru achitare.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 1, 16, 17, 25 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea facturii fiscale seria AAB nr.909094568 din 30 august 2017 emisă de SA „Apă - Canal Chișinău” prin care SRL „Pegas” a fost obligată să achite suma de 85 973, 26 de lei cu titlu de tarife diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate.

Prin hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată. A fost anulată factura fiscală seria AAB nr. 9094568 din 30 august 2017 emisă de SA „Apă-Canal Chișinău”. S-a încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 lei.

La 13 iunie 2018 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat apel împotriva hotărârii din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” și a fost menținută hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe prevederile art. 3 alin. (1), art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 27 alin. (1), art. 22 alin. (17) și (18) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, art. 9 alin. (1) din Legea privind plata pentru poluarea mediului nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998.

În contextul normelor enunțate, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la admiterea cererii de chemare în judecată, având în vedere că la calcularea tarifelor diferențiate pentru recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nu pot fi aplicate prevederile contractului nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010 privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, întrucât acesta a fost reziliat.

De asemenea, instanța de apel a reținut că din conținutul normelor citate, mai exact din art. 22 alin. (18) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, rezultă expres că în cazul în care volumul substanțelor în suspensie, consumul biochimic de oxigen, precum și alți indicatori depășesc normativele aprobate, se aplică tarife diferențiate, calculate proporțional cu indicele normativelor, conform condițiilor contractuale, iar în lipsa

acestor clauze, conform modalității stabilite prin Legea privind plata pentru poluarea mediului nr. 1540 din 25 februarie 1998, precum și prin alte acte legislative în vigoare, ceea ce la caz intimatul nu a respectat.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 16 ianuarie 2019 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A menționat că nu există niciun temei de anulare a facturii fiscale seria AAB nr. 9094568 din 30 august 2017, deoarece calculul tarifului diferențiat a fost efectuat conform contractului nr. 266433 din 23 iulie 2004 privind livrarea apei și recepționarea apelor uzate în canalizare municipală și astfel nu poate fi reținut argumentul instanțelor de judecată precum că SA „Apă-Canal Chișinău” prestează servicii în lipsa contractului.

La fel, a declarat că legalitatea facturii reiese și din corectitudinea prelevării probelor din căminele de control, cât și veridicitatea rezultatelor investigațiilor de laborator.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Completul reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 31 octombrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc

Astfel, recursul declarat la 16 ianuarie 2019, este în termen.

Prin referința din 21 februarie 2019 FCP „Pegas” SRL a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Apă-Canal Chișinău”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de

fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva